

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

יום ד' - רכזי חינוך והדרכה + אשכול

אוקטובר 23

שאלה מרכזי: כיצד נייצר שיגרת חירום בשבטים ובהנהגה?

מצגת מלווה חינוך והדרכה - לחצי כאן.

מצגת מלווה אשכול - לחצי כאן.

מתודה 1- שיתוף

נתחיל את המפגש בסבב 'מה נשמע' לשבירת קרח. נעזר בעמוד האינסטגרם 85 שאלות המופיע בלינק המצורף כאן.

שקף 2: נבקש מהמשתתפים. וות לסרוק את הבר-קוד שמצורף במצגת, לבחור מספר ולענות על השאלה שמופיעה במספר שבחרו בתורם.

מתודה 2- הסבר

נאמר: מאז פרוץ מלחמת 'חרבות ברזל' חוינו עשייה רבה בשבטים- ניסיון ליצירת קשר אישי, חיזוק החוסן האישי והקבוצתי, התנדבויות כאמצעי לחיזוק לאומי וקהילתי ועוד. יום ה-ד' הקרוב יעסוק בניסיון לייצר שיגרת חירום בשבטים ובהנהגות.

נשאל: אילו דברים סייעו לנו עד כה להתמודד עם מורכבויות השעה? אילו דברים יכולים לסייע לנו ליצור שגרת חירום?

שקף 3: נציג את שקף 3 ונאמר כי השלב הראשון בניסיון לייצר שגרת חירום היא לנהל את הדאגות שאנו חשים. וות נוכח המצב ואת אי הודאות. נציין כי מתודיקה (חברה לפיתוח למידה) ריכזה מספר תובנות של פסיכולוגים וחוקרי קוגניציה בעניין זה:

1. לא לנסות לשלוט בזה- הדאגה וכל רגש אחר שאנו חשים בימים אלו הוא תגובה נורמלית למצב לא נורמלי. הניסיון להפחית את חומרת התחושות עלול דווקא לשתק אותך עוד יותר. הגיוני כי כל אחד ואחת מאתנו יגיבו באופן אחר למצב ויעזרו בפתרונות שונים מול התחושות הקשות. זכרו: דאגה מתונה היא בריאה והיא גם זו שתניע אותנו לקבל את ההחלטות הנכונות לנו.
2. לא לשפוט-לא מומלץ להתייגר או לשפוט את עצמנו על תחושת הדאגה או כל תחושה אחרת אותה אנו חשים. וות בעת הזו. טעות גדולה לחשוב שכל סביבתנו חזקה ורק אצלנו משהו 'לא בסדר'. גם כאן, פעולות כאלו ירחיקו אותנו מאיזון ולא יקרבו אותנו אליו.
3. התמקדות ב'כאן ועכשיו'- מחשבות יתר על העתיד יפגעו באפשרות לנשום. ככל שרק ניתן, כדאי לנסות לשהות ברגע ואפילו להנות קצת ממעט תחושת נינוחות שאפשר לזהות ב'עכשיו', על אף שהוא מבלבל ומתעתע. גם בימים קשים יש רגעים קטנים של משפחתיות, רעות או קירבה אנושית בהם כדאי להיאחז. זהו הדבר הנכון בעיקר במצבים כמו שאנו חווים. וות כעת, משבר מתמשך של שבועות וחודשים שהיכולת לשלוט בו מצומצם ממילא.
4. עיסוק בתחומים אחרים- התנתקות מודעת מהחדשות ומהרשתות החברתיות. מומלץ

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

להקדיש זמן לעיסוקים אחרים גם אם בהתחלה זה ייראה קצת מאולץ, לאט לאט הדבר יהפוך לטבעי.

5. זיהוי ערכי הליבה שלנו - בתקופה של דאגה, תסכול, כעס אדיר ותחושת חוסר אוניס-קיימת סכנה לאבדן עמוד השדרה המרכזי שלנו, ערכי הליבה שעל בסיסם אנו חיים. זאת כתוצאה מתחושת פורקן וצורך בהישרדות. על מנת להימנע מאובדן כזה, חשוב שנזכיר לעצמנו מהם הערכים שהכי חשובים לנו ושעליהם לא נתפשר, גם אם הדברים ילכו וידרדרו מסביבנו.

מתודה 3- חשיבה משותפת

שקף 4: נשאל: על מה אנו צריכים. ות לחשוב בהתייחס להפעלת הפעילות בימים הקרובים? נבקש מכל אחד ואחת לסרוק את הבר-קוד למנטימטר ולמלא את התשובה שלו. לשאלה. נבחר 3-4 תשובות שחזרו על עצמן הכי הרבה פעמים ונחלק את המשתתפים. ות לחדרים בהתאם. על כל חדר לנהל שיח חופשי סביב הנושא הנבחר, ניתן להיעזר בשאלות מנחות לדיון (**שקף 5**):

- מה הנושא שבחרנו ומדוע אותו?
 - מה נעשה בנוגע לנושא זה עד כה בהנהגה שלי?
 - מי השותפים. ות שלי בעת הזו?
 - מה ההתמודדויות המרכזיות שעמן מתמודדים השותפים. ות?
 - מה עוד הייתי רוצה שיקרה בהקשר לנושא הנבחר?
 - מה אני יכול לתת/ לפתח בהקשר לנושא זה ברמת ההנהגה?
 - מה אני צריך. ה. מהתנועה?
- נבקש מכל קבוצה לכתוב בשקף הריק (6-9) את עיקר הדברים עליהם דיברו בקבוצה. בתום הזמן נחזור למליאה וכל קבוצה תציג את השקף עם עיקרי הדברים.
- לסיום נשאיר זמן לקראת תום המפגש לזמן שאלות חופשי בכל נושא שירצו ולהצפת צרכים כלליים.

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

סיכום נקודות שעלו בקבוצות הקטנות

מה עזר לנו עד עכשיו ומה יעזור לנו בהמשך?

- עזר עד כה להיות בעשייה ולצאת להתנדבויות.
- יעזור לבנות לו"ז מסוים לשבט למרכזים.ות, לקבוע עוגנים בלו"ז (פורומים לבעלי תפקידים צעירים.ות, ישיבות, פעולות, שיחות אישיות ועוד).
- לעשות מיפוי ולהבין מה כל שבט צריך ובמה צריך להתמקד בתוך השבט, מה הצרכים ולדעת לעשות איזונים.
- מנהיגות השתתפותית- לעבוד עם השכב"ג ולשתף אותם זה המקום שלהם.ן. לקיים את החשיבה איתם על הדברים שרוצים לקיים בשבטים ובהנהגה שיהיו חלק מבניית תכנית העבודה עם הצוות הבוגר
- התאמה לשטח, להרגיש את השטח לצאת ולחוות את מה שקורה.
- השטחת היררכיה וגמישות.
- הצבת מטרות לעכשיו. לשם מה אנחנו פועלים עכשיו?

על מה צריך לחשוב בהתייחס להפעלת העילות בזמן הקרוב:

- **פעולות שכבה**- פערי כוח אדם, יצירת אמון בין הצוות הבוגר לשכב"ג, חשיבות הדמות הבוגר.ת, תכנים מגוונים (פעילויות כלליות עם נקודות מפגש הקשורות למלחמה, פעולות איורור, בניית לו"ז אישי, איך הקבוצה יכולה להשפיע אחד על השנייה, פעילויות שיוצרות ודאות).
- **הכשרות לבעלי תפקידים צעירים.ות**- מרכזים.ות צעירים.ות בהתאם לתקופה ולמצב כוח האדם, תפקיד הרשג"ד.ית בימים אלה, ניתוב כוחם.ן הפעילים.
- **בטחון**- יצירת איים של ודאות על ידי עדכון לו"ז צופי והתאמתו לכל הנהגה, הגדרת מטרות תנועתיות וקביעת סדר עדיפויות (מסגור הפעילות).
- **ניהול הצוות והמשימה**- דיוק ההכשרות והתכנים לכל הנהגה, שבט וקבוצה. המשך עבודה באמצעות עדכון אתר 'צופים לכל מצב', מיפוי השותפים.ות (הרחבת המעגלים), מפגשים משותפים בין המעגלים השונים.
- **ניהול עובדים.ות**- ישיבות צוות, ליוויים, הגדלת אחוזי משרה בהתאם לצורך. התאמת ליווי של עובדים.ות חדשים.ות שמתקשים.ות להחזיק את המשימה ואת ניהול הצוות.
- **תהליכי הדרכה מתמשכים**- יצירת שגרת חירום, התאמת המסלולים- מה כן יכול לקרות, המשכיות של פורומים, לדייק עוגני תוכן לכל שכבה, התאמת מפעלים עם משמעות סימבולית ללא מתודת המפעל.